

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**Факультет економіки та бізнесу
Кафедра фінансів, обліку і оподаткування**

СИЛАБУС

Педагогічна практика

<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2990>

Викладач: д.е.н., професор Наталя ТРУСОВА

<http://www.tsatu.edu.ua/fk/people/trusova-natalja-viktorivna/>

Кількість кредитів 5

Загальна кількість годин 150

Загальний опис освітньої компоненти

Анотація. Педагогічна практика для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», кваліфікації «Доктор філософії з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку» є складовою частиною навчально-виховного процесу, одним із основних етапів теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих наукових та науково-педагогічних фахівців здатних здійснювати науково-педагогічну діяльність. Опис освітньої компоненти «Педагогічна практика» включає складові, що є обов'язковими для виконання здобувачем третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», кваліфікації «Доктор філософії з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку»: ознайомлення із організацією навчального процесу в Університеті; ознайомлення із структурою органів управління навчальним процесом; дослідження питань організування виробничих і навчальних практик, роботи ДЕК на державних екзаменах і при захисті випускних кваліфікаційних робіт; звітність кафедри щодо виконання навчальної роботи; ознайомлення із формами та показниками семестрової та річної звітності кафедри про виконання навчального навантаження викладачами; ознайомлення із звітністю щодо академічної успішності здобувачів за поточними і семестровими показниками; розроблення навчально-методичного комплексу навчальної дисципліни; написання: робочої програми навчальної дисципліни, анотації, силабусу, завдань до контрольних робіт, методичних рекомендацій до проведення аудиторних занять (відповідно до індивідуального завдання аспіранту щодо підготовки аудиторного заняття: або лекційного, або практичного/семінарського), контрольних питань за темами навчальної дисципліни, критеріїв оцінювання, списку рекомендованої літератури; підготовка матеріалів для ау-

диторного заняття; відповідно до індивідуального завдання здобувачу ступеня вищої освіти «Доктор філософії» щодо підготовки аудиторного заняття (лекційного, або практичного/семінарського) необхідно написати план і текст лекції, або підготувати план і матеріали практичного, чи семінарського заняття, або лабораторної роботи; відповідним чином мають бути підготовлені ілюстративні матеріали для використання, як в аудиторії, так і для дистанційного навчання; проведення аудиторного заняття; аудиторне заняття проводиться в режимі відкритої пари, тобто із запрошенням керівника педагогічної практики, наукового керівника, завідувача кафедри або його заступника, викладачів кафедри, здобувачів ступеня вищої освіти «Доктор філософії» кафедри. Для проведення аудиторного заняття необхідно: визначити попередньо аудиторію і час проведення заняття, підготувати оголошення (письмове на дошці оголошень і на сайті кафедри), безпосередньо перед заняттям відчинити і провітрити аудиторію, встановити і перевірити робочий стан необхідної апаратури, запросити учасників до аудиторії і вчасно розпочати аудиторне заняття.

Мета програми педагогічної практики – є поглиблення та закріплення знань здобувачів ступеня вищої освіти «Доктор філософії» з питань організації і форм здійснення навчального процесу, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці до занять, застосування активних методів викладання професійно-орієнтованих дисциплін передбачених освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Об'єктом педагогічної практики є навчальний процес підготовки фахівців зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа страхування та фондовий ринок» у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного.

Предметом педагогічної практики виступають закономірності, прийоми, способи, методи та засоби науково-педагогічної діяльності при викладанні окремих дисциплін професійно-орієнтованого чи професійного циклу навчального плану підготовки здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які здобувач набуде в результаті засвоєння освітньої
КОМПОНЕНТИ

Спеціальність	Загальні Компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Здатність працювати автономно та відповідати за навчання	ФК 1. Здатність формувати науковий світогляд у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ФК 2. Здатність до	РН2. Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз. РН3. Мотивувати та управляти роботою

	інших. ЗК 7. Здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.	формулювання наукових задач та розробки стратегій їх розв'язання з можливістю інтеграції знань з різних наукових сфер та застосуванням системного підходу. ФК 3. Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження. ФК 4. Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем. ФК 6. Здатність до використання теоретичного і методичного інструментарію та математичних методів в економіці та фінансах. ФК 7. Здатність до застосування фундаментальних концепцій фінансової науки, математичних методів в економіці та фінансах, механізмів грошово-кредитної, бюджетної політики, моделей регулювання бюджетної децентралізації, кредитного забезпечення підприємницького сектора та відродження його фінансового потенціалу, впровадження діджиталізації в банківській, страховій	інших для досягнення спільної мети. РН4. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. РН 6. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкий науковий спільноті й громадськості наукові результати у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі. РН7. Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. РН8. Самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу. РН12. Застосовува-
--	---	---	--

		системах та фондового ринку. ФК 8. Здатність до науково-педагогічної діяльності у галузі управління та адміністрування, самостійно формувати навчально-методичне забезпечення дисциплін професійно-орієнтованого чи професійного циклу для викладання у закладах вищої освіти.	ти науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу. РН13. Дотримуватись правил академічної доброчесності у наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
--	--	---	---

Основні види робіт при проходженні практики

1. Складання календарного плану проходження педагогічної практики.
2. Ознайомлення з нормативними документами, що регулюють права та обов'язки науково-педагогічних працівників у закладі вищої освіти.
3. Ознайомлення з навчально-методичною документацією кафедри: освітніми, освітньо-науковими програмами, навчальним планом, робочими програмами та силабусами навчальних дисциплін, їх методичним забезпеченням, у т.ч. у Moodle.
4. Стажування (відвідування практичних та лекційних занять, перевірка самостійних робіт, виконання завдань викладача щодо підготовки до пари).
5. Розробка плану-конспекту навчальних занять (не менше двох), який повинен містити такі складові: тема заняття, мета заняття, методи навчання, план заняття, зміст заняття, результати навчання.
6. Підготовка методичних вказівок, збірників завдань під керівництвом викладача. Допомога в перевірці самостійних робіт (20-25 шт.). Допомога в перевірці модульного підсумкового контролю (20-25 шт.).
7. Проведення навчальних занять (не менше трьох) з обов'язковою присутністю, як мінімум, одного викладача кафедри.
8. Публікація наукової статті у фаховому виданні, написання тез доповідей на міжнародну (всеукраїнську) конференцію. Допомога в проведенні та виступ на конференції, методичному семінарі.
9. Участь в захисті курсових робіт, практик тощо
10. Підготовка звіту про педагогічну практику.

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної ди-

сципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.

✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.

✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.

✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін [Текст]: / Л. В. Лебедик, В. Ю. Стрельніков, М. В. Стрельніков. Полтава: АСМІ, 2020. 303 с. <http://surl.li/qrrrci>

2. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022. 180 с. <http://surl.li/fjslna>

3. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с. <http://surl.li/trmgli>

4. Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. / Л.А. Марцева. Електронні дані. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. – 150 с. <http://surl.li/cagfik>

5. Солодовник Т. О. Дидактичні системи та освітні технології у вищій школі [Електронний ресурс]: навч.-метод. посібник / Т. О. Солодовник, Н. В. Середа, О. В. Квасник; заг. ред. О. Г. Романовський; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Електрон. текст. дані. Харків, 2021. 176 с. URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53056>

6. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. <http://surl.li/lwptku>

Гарант освітньої програми

(підпис)

Наталя ТРУСОВА